

MTI60.010/x
Szerkeszti a Külpolitikai SzerkesztőségSzerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 01. kül. v a s á r n a p

sk0001 4 230 mtik1001

iráni - irak

teherán, 1981. február 1. /reuter/afp/upi/ - irán megszakította diplomáciai kapcsolatait jordániával és marokkóval - jelentette szombaton a késő esti órákban a teheráni rádió, a minisztertanács radzsai kormányfő elnökletével négyórás vita után döntött erről, miután áttekintette a szaudi-arábiai taifban tartott iszlám csúcserőkezlet részleteit.

a teheráni indoklás szerint az említett országok „bűnös összeesküvést szőnek a siita és a szunnita mohamedánok szembeállítására,,. az iráni hírügynökség előzőleg megbízható beiruti forrásokra hivatkozva a taifi konferencián előterjesztett olyan szaudi tervekről számolt be, amelyek állítólag zűrzavar szítására irányulnak szunniták lakta iráni területeken, mindenekeelőtt a khuzisztáni olajvidéken. a teherán szerint eredetileg kissinger volt amerikai külügyminiszter ötleteiből eredő tervet irak és jordánia is támogatta. irán másrészt már huzamosabb ideje ostromozta marokkót is, amiért jordániával együtt irakot támogatja az ötödik hónapja tartó háboruban.

iráni már régen tisztában van azzal, hogy nem számíthat az egyesült államoktól vásárolt fegyverek leszállítására - jelentette ki baniszadr iráni elnök a teheráni rádióban is ismertetett szombati beszédében - válaszul haig amerikai külügyminiszternek e feltételezéseket megerősítő nyilatkozatára. mint ismeretes, az amerikai nagykövetség megszállása után washington a befagyasztott iráni követelésekkel együtt zárta a teherán által már kifizetett fél milliárd dollár értékű fegyver- és hadianyagszállítmányt is. az

aké

15.

amerikai tuzok szabadon bocsátása nyomán teheránban csak rövid ideig reménykedhettek abban, hogy hozzájuthatnak a háboru miatt fokozottan szükséges rakétákhoz, pótalkatrészekhez és hadianyagokhoz.

baniszadr felszólította az iráni mérnököket és műszaki szakembereket, hogy kettőzött erőfeszítésekkel mozdítsák elő a katonai felszerelések pótalkatrészeinek hazai gyártását.

teheránból és bagdadból érkezett jelentések szerint szombaton folytatódott a harcok a front teljes hosszában. iráni részről az abadan és ahwaz körül vívott ütközetet emelték ki, míg bagdadi jelentés szerint folytatódott a csatározások északabbra, mehnan, dizful és susangerd körzetében is.

gr kd

10.22 010281 2248

--

sk0002 4 230 mtik1002

peru-ecuador

brasilía, lima, quito, 1981. február 1. /ap/reuter/upi/afp/efe/ - szombaton megbeszélést tartottak braziliában a - peru és ecuador közötti 1941-es háborút lezáró - riói egyezményt aláíró országok nagykövetei szintű képviselői. a peru által szorgalmazott ülésen elhatározták, hogy nyomatékos békefelhívást intéznek a két ország külügyminiszteréhez, de további megbeszéléseket nem helyeztek kilátásba.

peru válaszul kérte a négy országot: küldjenek katonai megfigyelőket a harcok térségébe, hogy bizonyítékokat szerezzenek az ecuadori határsértésre. quito nem reagált a felhívásra; az ecuadori kormány már 1961-ben felmondta a riói egyezményt, így nem tartja illetékesnek az ügyben a garantáló négy hatalmat. alfonso barrera külügyminiszter rövidesen washingtonba utazik, ahol hétfőn kezdődik az amerikai államok szervezetének külügyminiszteri értekezlete. a tanácskozást ecuador kérésére hívták össze, hogy megvizsgálják a „perui katonai agresszió, ügyét.

perui csapatok szombaton két ecuadori őrhelyet foglaltak el a három közül, amelyek perui területen épültek - közölte belaunde elnök, aki látogatást tett az ország északi határvidékén. az államfő azzal fenyegetőzött, hogy peru sokkal komolyabb eszközöket fog alkalmazni, ha az ecuadori behatolás megismétlődik.

ll

151

ll

quitóból közvetve megerősítették a visszavonulás híreit: a rádió bejelentette, hogy megszakadt a kapcsolat a körülzárt ecuadori erőkkel, amelyek „egyenlőtlen harcot,„ vívtak a helikoptereket és repülőket bevető ellenséggel. a limai rádió mindkét oldalt figyelembe véve 150-re teszi a szerda óta folyó harcok veszteségeit.

ecuadorban nacionalista jellegű „polgári védelmi front,„ alakult a „nemzeti méltóság megőrzésére,„ a csoportosulásban a kommunista pártot leszámítva minden nagyobb politikai erő képviselteti magát.

ta kd

11.04

sk0003 4 230 mtik1003

nukleáris fegyverek japánban?

tokio, 1981. február 1. /mti-ap/ - egy amerikai szenátusi jegyzőkönyv arra utal, hogy amerikai nukleáris fegyverek vannak japán földön - közölte a japán kommunista párt egyik vezetője. macumoto zenmei beszámolt arról, hogy robert komer, az előző amerikai kormányzat hadügyminiszter-helyettese az amerikai szenátus egy albizottsága előtt kijelentette, hogy a haditengerészeti légielő repülőosztályai három helyen vannak nukleáris és vegyi fegyverekkel ellátva.

a japán kommunista párt most vizsgálatot követel az ügyben, mert tudomása szerint a tokiótól nyugatra fekvő iwakuni támaszpont az egyike ezeknek a pontoknak. a japán parlament felső házában ito külügyminiszter tagadta, hogy amerikai atomfegyverek lennének a szigetország területén - ehhez egyébként kormány szintű megállapodás lenne szükséges az érvényben levő szerződések szerint. mint az ap amerikai hírügynökség jelentéséhez hozzáfűzte: amerikai katonai tisztségviselők „nem voltak elérhetőek,„ hogy véleményét mondjanak e kérdésben.

ba kd

11.11

010281 1061

ll

151

ll

--

sk0004 4 230 mtik1004

haig - pravda

moszkva, 1981. február 1. /taszsz/ - veszélyes játéknak nevezi a vasárnapi pravda az új washingtoni kormányzatnak a „nemzetközi terrorizmus”, kérdése körül indított kampányát. a kommentár haig amerikai külügyminiszternek ahhoz a kijelentéséhez fűz megjegyzéseket, hogy az új kormányzat politikájában, ugymond, a nemzetközi terrorizmus jelszava veszi át az „emberi jogok”, kérdésének helyét.

mint a pravda rámutat, az effajta metamorfózis egyáltalán nem véletlen. az „emberi jogok védelmének”, jelszavával indított és az egész világon joggal képmutatónak tartott és kudarcra ítélt kampány lejárt lemeze helyett washingtonnak új jelszó után kellett néznie. hogy ezt a „nemzetközi terrorizmusban”, vélték megtalálni, az legalábbis három célt szolgál:

bizalmatlanságot próbál kelteni a szovjetunió békepolitikája iránt, eltagadva, hogy a szovjetunió következetesen sikra szállt és sikra száll a nemzetközi terrorizmus ellen;

a nemzeti felszabadító mozgalmak lényegét kiforgatva a „nemzetközi terrorizmus”, címkéjét próbálják rájuk aggatni, hogy azután a haladó országok által a nemzeti felszabadító mozgalmaknak nyújtott támogatást úgy tüntessék fel, mintha az a nemzetközi terrorizmus pártolása lenne;

a „nemzetközi terrorizmus”, elleni küzdelem ürügyén gátlástalanul folytathatják a más államok belügyeibe történő imperialista beavatkozást, főként a reakciós rendszerek védelmére. pontosan a „marxista terroristák”, elleni harccal igyekeznek igazolni az amerikai propaganda az egyesült államok szövetségi beavatkozását, és ugyanezzel a jelszóval pártfogolják izrael agresszióját.

a pravda ugyanakkor rámutat, hogy a reagan-kormányzat mindezen „ujításából”, talán a legfontosabb, hogy csapást próbál mérni a nemzetközi enyhülés folyamatára, és igyekeznek elfogadtatni a hadászati fegyverrendszerek korlátozásával és más, a nemzetközi feszültség csökkentését célzó lépésekkel kapcsolatos negatív álláspontját.

Lehetetlen, hogy a washingtonban felszított újabb képmutató kampány ne váltsa ki a nemzetközi közvélemény aggodalmát, mivel az nem tekinthető másnak, mint a világ békéjét rendkívüli mértékben veszélyeztető játék a tüzzel.

ll
ll
ll

a világ népei azt várják az új amerikai adminisztrációtól, hogy vessen véget a carter által megkezdett irányzatnak, amely a hidegháború feszültségét idézte fel. a republikánus kormányzat első lépései azonban nem erre utalnak.

gr kd

11.46 010281 2441

--

sk0005 4 230 mtik1005

rövid hírek

földrengés algériában

algír, 1981. február 1. /afp/ - erős földrengéseket észleltek szombat este az algériai el-asznam körzetében, ahol a múlt év októberében borzalmas földrengés pusztított. a richter-skála szerint 3,1-5,1 közötti földrengések okozta károkról nem érkezett jelentés. algériai tudósok szerint szombaton csak egy erősebb fajta utórezgésre került sor; hasonló, de kisebb méretűeket naponta tucatjával észlelnek október óta.

letartóztatások indiában

uj-delhi, 1981. február 1. /afp/ - vasárnapi jelentések szerint az alighari /india/ iszlám egyetem 213 diákját tartóztatták le. a rendőrség az egyetemen folyó politikai harcokba avatkozott be, és végül a tanintézet bezáratása mellett döntött.

dél-koreai hadgyakorlat

phenjan, 1981. február 1. /taszsz/ - kéthónapos amerikai-dél-koreai hadgyakorlat kezdődött vasárnap „team spirit-81”, fedőnéven, 170 ezer koreai katona, illetve egy 40 ezer fős amerikai expedíciós hadtest részvételével. a fő cél az amerikai haderők partraszállásának begyakorlása, ezt a 7. flotta és a légierő egységeinek bevonásával hajtják végre.

rakéta-üzemanyag szivárgás

new york, 1981. február 1. /taszsz/ - mérgező anyag jutott ki az arizona államba telepített egyik titán-2 típusú interkontinentális ballisztikus rakétából. miután a meghibásodás híre napvilágra került, az amerikai légierő képviselője elismerte, hogy a rakéta fuvókáján keresztül az üzemanyag egyik mérgező összetevőjéből

ll
ll
ll

1981.02.01.

folyamatosan kisebb mennyiség szivárog az indítóállásba. az állam területén 18 helyre telepítettek ugyanilyen rakétákat.

ford-üzem bezárása

amszterdam, 1981. február 1. /afp/ - szombaton 15 ezer ember tüntetett amszterdamban a ford művek helyi gyárának és egy hajóépítő műhelynek a bezárása ellen. ha nem sikerül a tulajdonosok szándékát keresztülhuzni, idén harminc ezren veszítik el munkájukat a városban. ez a munkavállalók tíz százalékát jelentené.

ta kd

11.54 010281 1972

-. -

sk0006 4 300 mtik1006

az utolsó metró

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. február 1. /mti/ - francois truffaut filmje, „az utolsó metró”, a francia filmtörténet eddigi legnagyobb hazai sikerét aratta: az év legjobb filmeseit jutalmazó 12 cesar-díj közül tízet szerzett meg a szombat este lezajlott nagyszabású párizsi ceremónián. az amerikai oscar-díjakhoz hasonló cesarokat a kongresszusi palota 3700 fős színháztermében nyújtották át.

francois truffaut egymaga háromszor lépett a színpadra, hogy átvegye a legjobb filmek, a legjobb rendezőnek és a legjobb forgatókönyvnek járó cesart /az utóbbit suzanne schiffmannal együtt/. catherine deneuve kapta a legjobb női, gerard depardieu a legjobb férfi főszereplő díját. csupán a két legjobb - női, illetve férfi - mellékszereplő cesarját kapta más filmben játszó színész: nathalie baye, aki jean luc-godard „mentse, aki tudja az életét”, című filmjében szerepelt, és jacques dufilho, aki claude sautet „a rosszfiú”, című alkotásában játszott. a franciaországban tavaly bemutatott legjobb külföldi filmnek járó cesart kurosza nyerte el, mint várták, „a harcos árnyéka”, című cannes-ban díjnyertes művével.

bizonyos meglepetést keltett, hogy alain resnais „amerikai nagybácsi”, című műve kimaradt a díjazottak közül és sokan sajnálták, hogy maurice Pialat lulu-ja sem kapott cesart. alain resnais azzal viaskozhat, hogy az elmúlt évtized legjobb filmjének járó elismerést korábban hét cesarral jutalmazott - az eddigi rekordot tartó - „providence”, című filmje vivta ki.

el
15.
P

1981.02.01.

a párizsi kongresszusi palotában a nagy gálaestek hangulata uralkodott szombaton, ott volt a francia filmvilág krémje, s számos nemzetközi filmszillag.

a ceremónián Yves Montand elnökölt, megjelent többek között Romy Schneider, Edwige Fenech, Jean Marais, Jean-Claude Brialy, Roman Polanski, Claude Brasseur, Giulietta Masina, Vittorio Gassman és még Kim Novak is.

„az utolsó metró”, a 10 cesarral jutalmazott Truffaut-film a náci megszállás idején, párizsban játszódik, s egy színház életén keresztül mutatja be azt a kort. a cím arra utal, hogy az utolsó metró minden színháznézőnek el kellett érnie, mert aztán életbe lépett a kijárási tilalom. a filmet mind a francia kritika, mind a nézők nagy elismeréssel fogadták.

bd/gi kd

12.25 010281 2325

-. -

sk0007 4 230 mtik1007

afrika - dél-afrika

Johannesburg, Luanda, 1981. február 1. /ap/taszsz/ - Robert Mugabe zimbabwei miniszterelnök az ország védelmi képességének megerősítését sürgette a mozambik ellen elkövetett pénteki agresszió miatt. mint ismeretes, dél-afrikai rohamosztag hatolt be Maputóba, és ott dél-afrikai menekülteket gyilkolt meg.

Zimbabwe népe szilárdan áll mozambiki elvtársai mellett, és katonai szolidaritást ígér a dél-afrikai elnyomott tömegeknek - hangoztatta Mugabe a mozambiki elnökhöz intézett üzenetében. a mozambiki népi köztársaság ellen elkövetett agressziót úgy tekintjük, mintha ellenünk követték volna el - mondta Mugabe.

a dél-afrikai köztársaság hadserege négy év alatt 1274 nagyobb provokációt követett el Angola ellen, megölt 1868 állampolgárt és megsebesített 2548-at - közölte az a dokumentum, amelyet az angolai kormány terjesztett a dél-afrikai fajúldozó rendszerek bűneit vizsgáló nemzetközi bizottság most folyó Luandai ülése elé. az idén január elején, a genfi Namibia-konferencia alatt újabb katonai agressziót kezdtek Angola ellen, s ez még ma is tart.

el
15.
P

a jelentés még szélesebb nemzetközi mozgalmat sürget a fajgyűlölők ellen, és hatékony gazdasági intézkedéseket kér a dél-afrikai köztársaság elszigetelésére.

ta kd

12.49 010281 1282

--

sk0008 4 230 mtik1008

Latin-amerika

tegucigalpa, 1981. február 1. /afp/ - a nicaraguai kormány hivatalosan tiltakozott a hondurasi területről indított terrorakciók miatt. hondurasban a hatóságok hozzájárulásával somozista és más ellenforradalmi elemek táborokat tartanak fenn, ahonnan rendszeresen átsapnak a határmenti nicaraguai körzetekbe, gyilkolnak és pusztítanak.

managua, 1981. február 1. /afp/ - managuában szombaton befejeződött az első nemzetközi nicaraguai szolidaritási értekezlet. a 37 politikai és társadalmi szervezetet képviselő küldöttek határozatot fogadtak el a sandinista forradalom támogatásáról, együttérzésükről biztosították a salvadori nép igazságos és hősiességét, és nyilatkozatban ítélték el az egyesült államok beavatkozását közép-amerikában.

guatemalaváros, 1981. február 1. /afp/ - egy hét alatt száz áldozatot követelt a politikai erőszak guatemalában. a legnagyobb a feszültség az ország észak-nyugati körzeteiben, ahol a hadsereg „gerillaellenes”, akciói naponta tucatnyi áldozatot követelnek a paraszti lakosság körében.

buenos aires, 1981. február 1. /taszsz/ - pár nap alatt 150 embert tartóztattak le a chilei fővárosban a politikai rendőrség ügynökei. a junta a munkásnegyedekben végrehajtott sorozatos akciókkal a demokratikus ellenzék megfélemlítését szeretné elérni, hogy „nyugodt”, légkört teremtsen március 11-re, amikor a múlt évi népszavazási komédia értelmében pinocchet tábornokot hivatalosan is beiktatják az ország elnöki tisztébe.

ta kd

13.14 010281 1510

--

sk0009 4 230 mtik1009

reagan - borba-kommentár

belgrád, 1981. február 1. /mti/ - a borba vasárnapi száma „Visszatérés a múltba”, címmel kommentálta reagan amerikai elnök első sajtóértekezletén tett nyilatkozatait. a lap a többi között rámutatott:

„reagan szavai a legkevésbé sem mondhatók bátorítóknak. az elnök megkérdőjelezett egyes, eddig aláírt, nemzetközi értékű szerződéseket. ilyen magas szintű politikus által szokatlan kifejezésekkel illetve a másik szuper-nagyhatalmat, bejelentette, hogy felül kell vizsgálni a szovjetunióval már parafált salt-ii. szerződést. szerinte ezt újra kell tárgyalni, mert nem szavatolja a nukleáris fegyverek „reális”, korlátozását.

reagan a „nemzetközi terrorizmus”, címszó alatt beszélt a palesztinai felszabadítási szervezetről, valamint a namibiai és a salvadori nép felszabadító harcáról. a borba rámutat: a palesztin nép törvényes jogainak biztosítása, a pfsz-nek a palesztin nép egyedüli törvényes képviselőjeként történő elismerése mellett foglal állást a világ tulnyomó része. a legszélesebb nemzetközi közvélemény a swapo-t vallja a namibiai nép felszabadító harca vezetőjének, s egyedüli jogos képviselőjének.

reagan értékelései elkerülhetetlenül visszahuznak és a dicstelen hidegháborús időszak ma már szinte elfelejtett hangnemére és hangsúlyaira emlékeztetnek. reméljük, hogy az amerikai politika további lépései és gyakorlata során pozitív irányban módosulnak és rugalmasabbakká válnak,, - fejezte be a borba.

már/mh kd

15.34 010281 1494

--

sk0010 4 230 mtik1010

mijatovics

bukarest, 1981. február 1. /tanjug, adn, dpa, afp/ - cvijetin mijatovics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság államelnökségének elnöke vasárnap baráti látogatásra temesvárra érkezett. a jugoszláv vendéget a temesvári pályaudvaron nicolae ceauseacu, az rkp főtitkára, államelnök fogadta.

17.

a tanjug jugoszláv hírgyűjtemény jelentése szerint a megbeszélések középpontjában a nemzetközi helyzettel és a kétoldali kapcsolatok fejlesztésével összefüggő kérdések állnak. mijatovics kíséretében van sztane dolanc, a jugoszláv kommunista szövetség központi bizottsága elnökségének tagja és joszip vrhovec külügyminiszter.

df kd

15.57 010281 0668

--

sk0011 4 230 mtik1011

spanyol kormányválság

madrid, 1981. február 1. /mti/ - i. jános károly spanyol király az adolfo suárez miniszterelnök lemondása következtében kirobbant kormányválság megoldására irányuló konzultációk keretében vasárnap az önálló parlamenti csoporttal nem rendelkező kis pártok képviselőit fogadta.

félhivatalos tájékoztatás szerint a király a kedden kezdődő és csütörtökig tartó baszkföldi látogatása után a konzultációk egy második fordulóját is folytatni kívánja a parlamenti pártok vezetőivel. az új miniszterelnök személyére vonatkozó javaslatát csak a demokratikus centrum unió pénteken kezdődő kongresszusának befejezése után szándékozik eljuttatni a képviselőház elnökéhez.

Leh/mh kd

16.44 010281 0719

--

sk0012 4 230 mtik1012

franciaország - irak

párizs, 1981. február 1. /afp/dpa/upi/ap/ - franciaország több „mirage”, harci gépet szállított iraknak - jelentette be vasárnap a francia külügyminisztérium. bagdad 1977-ben hatvan mirage-gépet rendelt és ebből az elsőket, nem hivatalos források szerint hatot, most adták át iraknak.

de

17.45

franciaország tavaly novemberben „politikai okokra”, hivatkozva nem engedélyezte a már szállításra előkészített gépek átadását. párizsban nem hivatalosan az irak és irán közötti háborúval magyarázták a tilalmat. valójában iraknak most is sürgős szüksége van a korszerű mirage-gépekre, és bagdadi források szerint a most kapott repülőgépeket a lehető leghamarabb be akarják vetni a fronton.

iráni még nem reagált a párizsi bejelentésre. az elmúlt hónapokban teherán több alkalommal is figyelmeztette franciaországot: ellenséges lépésnek tekintené, ha a kérdéses mirage-gépeket leszállítanák iraknak.

ku kd

16.50 010281 0946

--

sk0013 4 230 mtik1013

afganisztán

kabul, 1981. február 1. /taszsz/ - az afgán kormány humanitást tanúsít azokkal a személyekkel szemben, akik az áprilisi forradalom ellenségei propagandájának felülve kormányellenes akciókba keveredtek. e humanitás szellemében, valamint az afgán demokratikus köztársaság „alapelveit”, követve, a forradalmi bíróság 231 embert amnesztiában részesített herat városában ügyük alapos kivizsgálása után. a szabadlábba helyezették kijelentették: készek harcolni az ellenforradalom ellen, és támogatni az afgán párt és kormány politikáját.

x x x

fegyveres bandát tettek ártalmatlantá gilmen afgán tartományban. a banda felgyöngyölítésében a népi milícia és a párt aktivistái vettek részt a helyi lakosság támogatásával. a banditáktól nagy mennyiségű külföldi fegyvert koboztak el.

az imperializmus, a pekingi hegemónisták és a térség reakciós erői tevékenyen támogatják az ellenforradalmi bandákat. a népi milícia tagjaiból és a pártaktivistákból önkéntes alakulatokat alakítanak a fővárosban és a tartományi központokban. a napokban alakult egy ilyen önkéntes alakulat kunduz városában. ebből az

de

17.45

alkalomból tartott gyűlésen felszólalt n. tahzib, az afganisztáni népi demokratikus párt kb tagja, a harcosokat a reakciós erők mesterekedései elleni harcra szólította fel, hogy biztosíthassák az afgán dolgozók normális, nyugodt életét.

df kd

17.10 010281 1394

--

sk0014 4 300 mtik1014

terrorizmus - taszsz /1. rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. február 1. /mti/ - a szovjetunióban felháborodást keltett az az új rágalomkampány, amelyet az egyesült államok új vezetése - és nemcsak az amerikai vezetés - az elmúlt napokban a nemzetközi terrorizmus elleni harc ürügyén a szovjetunió ellen indított. reagan amerikai elnök, haig külügyminiszter és valamivel korábban pertini olasz elnök is olyan értelmű kijelentéseket tett, amelyek szerint a szovjetunió valamilyen módon kapcsolatban van a terrorista szervezetekkel, sőt, azok központja is a szovjetországban van. pertini kijelentéseire szovjet részről határozott hangú hivatalos tiltakozás hangzott el, haig állításait több szovjet kommentár is sértőnek minősítette. a taszsz szovjet hírügynökség vasárnap igen terjedelmes anyagban foglalkozik azzal, ki is ösztönzi valójában a világban a különböző terrorista csoportokat.

a hírügynökség rámutat: a terrorizmus mint a politikai célok elérésének eszköze teljességgel idegen a szovjetuniótól, s az abszurd állítások csak arra szolgálnak, hogy olajat öntsenek a szovjetellenességnek az óceánon túlról szitott tüzére, valamiképp „alátámasszák”, az állítólagos szovjet veszélyről szóló rágalmakat.

„nem okoz különösebb nehézséget, hogy megtaláljuk a nemzetközi terrorizmus irányító központját - írja a szovjet hírügynökség, nem titok, hogy valahányszor a világ egyik vagy másik körzetében ilyen vagy olyan körök terrorizmushoz folyamodnak, a bűnösök nyomai az egyesült államokba és mindenekelőtt a cia-hoz vezetnek, amely a terror, a provokáció és a diverzió legfőbb központja. maguk az amerikai vezetők is nem egyszer szabad kezet követeltek és követelnek a cia-nak, ami tulajdonképpen azt jelenti, hogy a terrorizmust az állami politika rangjára emelik.,,

de

17.10
B

a szovjet hírügynökség tényekkel bizonyítja ezt a kijelentését, hivatalos amerikai adatok alapján írja meg, hogy a cia merényletet szervezett többek között fidel castro, patrice lumumba, schneider chilei tábormok és más személyek ellen, a cia szervezte és irányította annak idején iránban moszadik demokratikus kormányának terrorista eszközökkel történt megdöntését. aldo moro meggyilkolása mögött is olyan terrorszervezet állt, amely a cia-hoz kapcsolódik. moro kellemetlenné vált washington számára, maga az amerikai kongresszus is elismerte, írja a szovjet hírügynökség az olasz sajtó jelentései alapján, hogy be akar avatkozni az olasz belügyekbe, s a cia erőszakos és véres akcióira más országokban - így görögországban és chilében is - sor került, kifejezetten azzal a céllal, hogy ezekben az országokban megváltoztassák a belpolitikai helyzetet. /folyt./

ki/gi kd

17.18 010281 2707

--

sk0015 4 300 mtik1015

terrorizmus - taszsz /2.rész/

a terjedelems állásfoglalás ismét csak a tények alapján szögezi le: a chilei puccsot, allende elnök meggyilkolását az egyesült államokban tervelték ki. az egyesült államok avatkozik be salvador belügyeibe, hogy hatalmon tartsa a népellenes juntát: csupán az elmúlt évben a junta emberei és külföldről verbuvált zsoldosai mintegy tízezer embert öltek meg. a junta katonai és rendőri apparátusát, amely a terrorakciókat végrehajtja, amerikai instruktorok és tanácsadók, a cia és egyéb titkosszolgálatok emberei irányítják.

az amerikai imperializmus széles körben alkalmazza a terror eszközeit afrikában is - emellett a cia finanszírozza például, együtt a dél-afrikai fajüldözőkkel, angolában a szakadár unita csoportot. az egyesült államok, pekinggel összefogva hadüzenet nélküli háborút folytat a szuverén és el nem kötelezett afganisztán ellen, az amerikai titkosszolgálatok fogják össze, képezik ki és szerelik fel a különböző bandita-csoportokat, amelyek illegálisan lépnek át afganisztán területére, gyilkosságokat, bűntetteket követnek el.

de

18.30
B

a terrorizmus mint a politikai célok elérésének eszköze magában az egyesült államokban is mindennapos gyakorlattá vált - szögezi le a társz-írás. az amerikai vezető körök a terrorizmust használják fel a nekik nem tetsző politikai vezetők megsemmisítésére, arra, hogy leszámoljanak a másként gondolkodókkal. a hírügynökség nemcsak john és robert kennedy, martin luther king meggyilkolására emlékeztet, hanem arra is, hogy több merényletet követtek és követnek el külföldi politikusok, diplomaták ellen - az elmúlt időben például rendszeressé váltak a támadások a szovjetunió, kuba, az arab országok és egyes más államok diplomáciai képviselői ellen, s az akciókat végrehajtó terrorista csoportok az amerikai hatóságok védőszárnyai alá bujnak. a terrorizmus e fajtája olyan égető kérdést jelent, hogy még az ENSZ-nek is foglalkoznia kellett vele.

„csak a tényekhez kell fordulni, hogy szembeötlően kiderüljön: nem más, mint az amerikai imperializmus, az egyesült államok titkos szolgálata a nemzetközi terrorizmus fő melegágya, szervezője és ösztönzője. azé a terrorizmusé, amely - az egyesült államok vezető köreinek parancsát teljesítve - nemcsak az egyes államférfiak, közéleti személyiségek, haladó szervezetek elleni merényleteket és más erőszakos akciókat tekinti feladatának, hogy befolyást gyakoroljon egyik, vagy másik ország politikájára, hanem azt is, hogy csapást mérjen a nemzeti felszabadító és a forradalmi mozgalmakra, megtorpedozza az enyhülést, - hangoztatja terjedelmes írás befejezésül a társz. szovjet. hírügynökség.

ki/gi kd

17.46 010281 2670

-.-

sk0016 4 230 mtik1016

thaiföld- kina

bangkok, 1981. február 1. /mti- reuter/ap/ - csao ce-jiang kínai miniszterelnök vasárnap, thaiföldi hivatalos látogatásának harmadik napján tartott bangkoki sajtóértekezletén visszautasította az indokínai országoknak a térség vitás kérdéseinek rendezésére tett javaslatát.

a kínai kormányfő vietnam, kambodzsa és laosz javaslataival szemben az ENSZ-közügyülés által a múlt évben hozott - és az érintett indokínai országok által erőlyesen visszautasított - határozatok végrehajtását, a vietnami csapatok kambodzsából történő „azonnali kivonását, s sürgette. azt állította, hogy a három indokínai

de
R. S.
P

szocialista ország külügyminiszterei által előterjesztett indítványban „semmi új elem nincs.,, csao ce-jiang szavaiból kitűnt az is, hogy a kínai vezetés kambodzsa vonatkozásában a „megoldást,, kizárólag a megdöntött pol pot-rezsim politikusainak és a „semleges szihanuk herceg,, híveinek hatalomra segítésében látja. a kínai kormányfő további támogatást ígért a törvényes kambodzsai kormány ellen harcoló erőknél.

első külföldi sajtóértekezletén csao ce-jiang felszólította ronald reagan amerikai elnököt a kínai-amerikai kapcsolatok javítására, s egyben figyelmeztette, hogy az új washingtoni adminisztráció ne törekedjék tajvan státusának megváltoztatására, mert ez hátrányosan érintené a kínai-amerikai kapcsolatok alakulását. emlékeztetett rá, hogy a diplomáciai kapcsolatok felvételekor a kínai kormány egyik feltételül szabta meg, hogy washington tajvant kina elidegeníthetetlen részeként ismerje el.

... km kd

17.59 010281 1558

de
19. S.
P

a terrorizmus mint a politikai célok elérésének eszköze magában az egyesült államokban is mindennapos gyakorlattá vált - szögezi le a taszsz-írás. az amerikai vezető körök a terrorizmust használják fel a nekik nem tetsző politikai vezetők megsemmisítésére, arra, hogy leszámoljanak a másként gondolkodókkal. a hírügynökség nemcsak john és robert kennedy, martin luther king meggyilkolására emlékeztet, hanem arra is, hogy több merényletet követtek és követnek el külföldi politikusok, diplomaták ellen - az elmúlt időben például rendszeressé váltak a támadások a szovjetunió, kuba, az arab országok és egyes más államok diplomáciai képviselői ellen, s az akciókat végrehajtó terrorista csoportok az amerikai hatóságok védőszárnyai alá bujnak. a terrorizmus e fajtája olyan égető kérdést jelent, hogy még az ensz-nek is foglalkoznia kellett vele.

„csak a tényekhez kell fordulni, hogy szembeötlően kiderüljön: nem más, mint az amerikai imperializmus, az egyesült államok titkos szolgálata a nemzetközi terrorizmus fő melegágya, szervezője és ösztönzője. azé a terrorizmusé, amely - az egyesült államok vezető köreinek parancsát teljesítve - nemcsak az egyes államférfiak, közéleti személyiségek, haladó szervezetek elleni merényleteket és más erőszakos akciókat tekinti feladatának, hogy befolyást gyakoroljon egyik, vagy másik ország politikájára, hanem azt is, hogy csapást mérjen a nemzeti felszabadító és a forradalmi mozgalmakra, megtorpedózza az enyhülést, - hangoztatja terjedelmes írás befejezésül a taszsz. szovjet. hírügynökség.

ki/gi kd

17.46 010281 2670

-.-

sk0016 4 230 mtik1016

thai föld- kina

bangkok, 1981. február 1. /mti- reuter/ap/ - csao ce-jang kínai miniszterelnök vasárnap, thai földi hivatalos látogatásának harmadik napján tartott bangkoki sajtóértekezletén visszautasította az indokínai országoknak a térség vitás kérdéseinek rendezésére tett javaslatát.

a kínai kormányfő vietnam, kambodzsa és laosz javaslataival szemben az ensz-közgyűlés által a múlt évben hozott - és az érintett indokínai országok által erélyesen visszautasított - határozatok végrehajtását, a vietnami csapatok kambodzsából történő „azonnali kivonását, sürgette. azt állította, hogy a három indokínai

de
 RS
 P

szocialista ország külügyminiszterei által előterjesztett indítványban „semmi új elem nincs.,, csao ce-jang szavaiból kitűnt az is, hogy a kínai vezetés kambodzsa vonatkozásában a „megoldást,, kizárólag a megdöntött pol pot-rezsim politikusainak és a „semleges szihanuk herceg,, hiveinek hatalomra segítésében látja. a kínai kormányfő további támogatást ígért a törvényes kambodzsai kormány ellen harcoló erőknél.

első külföldi sajtóértekezletén csao ce-jang felszólította ronald reagan amerikai elnököt a kínai-amerikai kapcsolatok javítására, s egyben figyelmeztette, hogy az új washingtoni adminisztráció ne törekedjék tajvan státusának megváltoztatására, mert ez hátrányosan érintené a kínai-amerikai kapcsolatok alakulását. emlékeztetett rá, hogy a diplomáciai kapcsolatok felvételekor a kínai kormány egyik feltételül szabta meg, hogy washington tajvant kina elidegeníthetetlen részeként ismerje el.

... km kd

17.59 010281 1558

de
 19.8
 P

sk0018 4 230 mtik1018

észak-írországi

László Balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 1. /mti/ - Észak-írországi két nagyvárosában, Belfastban és Londonderryben a hét végén tüntetésekkel emlékeztek meg a véres vasárnap 9. évfordulójáról, amikor a brit katonák sortüze tizenhárom polgárjogi tüntető életét oltotta ki. A mostani zavargásokban számos letartóztatás történt, és hat rendőr megsebesült. A protestáns félkatonai szervezetek most a szektáns ellenterror fokozásával fenyegetőznek, s egy rádiónyilatkozat nyomán Humphry Atkins, a tartomány brit minisztere fontolóra veszi a legnagyobb ilyen szervezet, az Ulsteri Védelmi Szövetség /uda/ betiltását.

az uda vezére úgy nyilatkozott a BBC-ben, hogy ők csak örülnének a betiltásnak. A katolikus ira évek óta törvényen kívül áll.

Fermanagh grófságban, a határ közelében élő protestáns kisebbség nemrég önvédelmi bizottságokat hozott létre, mert úgy véli, hogy a brit hadsereg nem képes megvédeni őket az ira-tól. Az ira emberei - állításuk szerint - módszeres terrorral, gyilkosságokkal, robbantásokkal elűldözik a protestánsokat a falvakból. Válaszul az uda két éve fokozta a személyes terrort a katolikus lakosság ellen.

Andrew Thierry, az uda „parancsnoka”, vasárnap a BBC-ben nyilatkozva kijelentette: „a terroristák legyőzésének egyetlen módja terrorizálni őket. Ha a brit biztonsági erők nem képesek erre,

ad

19.30

a protestánsoknak maguknak kell. Legtöbb farmernak van engedélyezett vadászpuskája, ideje ezeket önvédelmi eszközként és megtorlásul is használni.

Humphrey Atkins elismerte, hogy az uda betiltása évek óta megfontolás alatt áll, és bekérte a BBC-től tv-nyilatkozatát, hogy „gondosan tanulmányozza”, hozzátette viszont, hogy nem a betiltás a legfontosabb, hanem a terroristák elfogása. „Ha úgy látjuk, hogy az uda betiltása javíthatja a helyzetet, feltétlenül megfontoljuk”, - mondta, elég kétértelműen. Végül azt bizonygatta, hogy az erőszak szintje Észak-írországi 7-8 év óta állandóan csökken, a protestáns lakosságnak tehát nincs oka úgy érezni, hogy a biztonsági erők nem képesek urrá lenni a helyzeten. Thierry viszont hancegve kijelentette, hogy a betiltás csak használna nekik, mert még többen áramlanának soraikba. Az állami rádió nyilvánossága előtt hirdette „az ellenterror”, jogosságát, sőt, fenyegetően kijelentette, hogy az uda akár az ír köztársaságba betörve is fogja üldözni az ira-t.

Lb/mh kd

ad

20.10

--

sk0017 4 230 mtik1017

thatcher - gazdasági helyzet
 london, 1981. február 1. /mti/ - margaret thatcher
 miniszterelnök vasárnap kijelentette, hogy kormánya a közel két és
 félmilliós munkanélküliség ellenére sem változtat monetarista
 gazdaságpolitikáján, tehát az infláció leküzdését tartja
 kulcskérdésnek.

a pénzügyminisztérium tavalyi becslése szerint a munkanélküliség
 nagy-britanniában 2.2 milliónál fog tetőzni - és utána csökken.
 ehelyett már januárban meghaladta a 2.4 milliót, és a gyáriparosok
 szövetségének legújabb jelentése szerint az év végéig
 feltartóztatlanul emelkedik tovább, mert a recesszió végének még
 semmi jele.

a kormányfő a tv-ben nyilatkozott, és a riporter háromszori
 kérdésére sem volt hajlandó szembenézni a kilátással, hogy mi
 történik, ha a munkanélküliség három vagy akár négy millióra duzzad,
 és a kormány gazdaságpolitikájának emberi ára elviselhetetlenné
 válik.

válasz helyett csökönyösen azt hajtogatta, hogy egyedül az
 infláció megszelídítése vezet a gazdaság tartós megerősödéséhez, és
 így a munkanélküliség legyőzéséhez is. „más kormányok már többször
 ezen a ponton futamodtak meg a refláció felé. nekünk viszont ki kell
 tartanunk a helyes irányvonal mellett, a hosszútávú célok érdekében
 - mondotta. a gyógy mód fájdalmas, ezt tudtuk, de nem tékozolhatjuk
 el az eddigi eredményeket.”

peter shore, a munkáspárti ellenzék gazdasági szóvivője
 megdöbbenését fejezte ki a miniszterelnök „megszállottsága miatt”,
 amely minden gazdasági mutató szerint „romlásba viszi az
 országot”. shore a bankkamatláb csökkentését, a font nemzetközi
 árfolyamának leszállítását, az ipar energiaköltségeinek
 csökkentését, a belső kereslet serkentését követelte azonnali
 válságellenes intézkedésként.

lb/mh kd

Me 20.10
 --

sk0019 4 230 mtik1019

salvador
 san salvador, san josé 1981. február 1. /taszsz/adn/ - a
 farabundo marti nemzeti felszabadítási front nyilatkozatot tett
 közzé, amelyben beszámol arról, hogy egységei chalatenango és
 morazan tartományokban hajtottak végre támadásokat a salvadori junta
 csapatai ellen, s ennek során a kormánycsapatok 15 katonája
 vesztette életét.

hírügynökségi jelentések szerint a junta erőinek körében „a
 bomlás jelei mutatkoznak”.

az elmúlt napokban a hazafias erők és a jobboldali erők
 összecsapásának színhelye volt egyebek között mexicanos, ciudad del
 gado, san vincente és la unión városa is.

a hírügynökségi jelentések arról is beszámolnak, hogy a népi
 erők a szüntelen harcok közepette átcsoportosítják erőiket és újabb
 offenzívát készítenek elő a kormánycsapatok ellen.

az egyesült államok támogatását élvező rezsim fokozódó
 terrorral, büntető-akciókkal próbál urrá lenni a helyzeten. a junta
 légiereje barbár légitámadásokat hajtott végre a polgári lakosság
 ellen cabanias tartományában, az ország észak-keleti részén.

ugyancsak a hazafias erők közleménye hívja fel a figyelmet arra
 is, hogy naponta érkeznek salvadori repülőterekre amerikai
 szállítórepülőgépek, amelyek fegyverrel, harci technikával és
 propagandanyaggal segítik a hatalmon lévő salvadori kormányzatot.

a farabundo marti nemzeti felszabadítási front által
 nyilvánosságra hozott dokumentum hangsúlyozza: a salvadori hazafias
 erők alapvetően népi jellegű harcot folytatnak a csaknem ötven
 esztendeje fennálló diktatura megdöntéséért.

km kd

--

sk0020 4 230 mtik1020

rövid hírek

dél-korea - ensz

new york, 1981. február 1. /dpa/ - cson tu hvan dél-koreai elnök
 szombaton new yorkban felkereste kurt waldheimet, a világszervezet
 főtitkárát, a dél-koreai tábornok, aki washingtoni hivatalos
 látogatását megelőzően érkezett new yorkba, országa
 ensz-tagfelvételi kérelmének ügyéhez akarta megnyerni waldheim
 támogatását.

brazília-portugália

lisszabon, 1981. február 1. /afp/ - joao baptista figueiredo
 brazil elnök vasárnap négynapos hivatalos látogatásra portugáliába
 érkezett. a brazil államfő előzőleg párizsban tárgyalt.

20.10
 --

izraeli munkapárt
tel-aviv, 1981. február 1. /dpa/afp/ - tel-avivban vasárnap
megnyílt az izraeli munkapárt második kongresszusa. simon peresz, a
a legnagyobb ellenzéki párt elnöke megnyitó beszédében egyebek
között kijelentette: ha a nyári parlamenti választások
eredményeképpen pártja hatalomra jutna, akkor a megszállt
területeken lévő zsidó települések kérdéseiben „rugalmasabb,
politikát folytatna az új kormányzat.

egk - közel-kelet

beirut, 1981. február 1. /dpa/ - christoph van der klaauw
holland külügyminiszter az egk megbízásából a hétvégén közel-keleti
körutakat kezdett. a holland diplomata nyugat-európa közel-keleti
rendezési elképzeléseiről kíván tárgyalni arab és izraeli
politikussal.

ku kd

sk0021 4 230 mtik1021

„szolidaritás,,

varsó, 1981. február 1. /mti/ - a „szolidaritás,, szakszervezet
országos egyeztető bizottsága vasárnap varsóban tartott ülésén
megerősítette a kormány képviselőivel a hétvégén folytatott
tárgyalások eredményeit. a bizottság úgy határozott, hogy
visszavonja a február 3-i egy órás „általános sztrájkra,, korábban
kilátásba helyezett felhívását. ugyanakkor az ülésen elfogadott
határozat azt hangoztatja, hogy a szakszervezet az ugynevezett
„falusi szolidaritás,, szervezet megalakulását és bejegyzését
„saját ügyeként kezeli és támogatja,,.

mint ismeretes, a lengyel és a lengyel kormány álláspontja az, hogy
a mezőgazdasági dolgozók érdekeinek képviseletére a már meglévő
gazdakörök a legalkalmasabbak, s ha új „érdekképviseleti,,
szervezet jönne létre a mezőgazdaságban, az szükségtelen problémákat
idézne elő a gazdakörök tevékenységében, megosztaná azokat.
mindazonáltal a lengyel kormány részéről bizottságot küldött, amely
a helyszínen folytatja a kérdés tanulmányozását.

kn kd

20.36 010281 1031

Kue
20.46

sk0022 4 800 mtik1023

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001 - sk0022-ig

1981. február 1.

sk0001 irán - irak

sk0002 peru - ecuador

sk0003 nukleáris fegyverek japánban?

sk0004 haig - pravda

sk0005 rövid hírek: alger: földrengés algériában
uj-delhi: letartóztatások indiában
phenjan: dél-koreai hadgyakorlat
new york rakéta-üzemanyag szivárgás
amszterdam: ford-üzem bezárása

sk0006 utolsó metró

sk0007 afrika - dél-afrika

sk0008 latin-amerika

sk0009 reagan - borba-kommentár

sk0010 mijatovics

sk0011 spanyol kormányválság

sk0012 franciaország - irak

sk0013 afganisztán

sk0014 terrorizmus - taszsz /1.rész/

sk0015 terrorizmus - taszsz /2.rész/

sk0016 thaiföld - kina

sk0017 thatcher - gazdasági helyzet

sk0018 észak-írország

sk0019 salvador

sk0020 rövid hírek: new york: dél-korea - ensz
brazília - portugália
tel-aviv: izraeli munkapárt

sk0021 „szolidaritás,,

sk0022 tartalomjegyzék

mh/kd

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: köves tiber
szerkesztette: kopre da dezső
v é g e

20.42 010281 1390

Kue
20.46

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 02. kül. h é t f ő

sk0001 4 230 mtik1001

várható események

1981. február 2. /mti/ /h é t f ő/

washington: az aasz külügyminisztereinek tanácskozása a perui-ecuadori határviszályról

washington: cson tu hvant fogadja reagan elnök

varsó: ülést tart a lemp kongresszusi előkészítő bizottsága

teherán: aga sahi pakisztáni külügyminiszter iránba érkezik

genf: az ensz emberi jogok bizottságának ülásszaka kezdődik /este/

liszabon: joao baptista figueiredo brazil államfő folytatja portugáliai megbeszéléseit /4-ig/

róma: josé pedro pérez-llorca spanyol ^{külügyi állam} miniszter tárgyalásai berlin: brutyó jános látogatása /6-ig/

berlin: soós gábor államtitkár előadása a magyar mezőgazdaságról

hj pi

07.01 020281 0713

F. 8. 4
①

--